

keena oli Lainaksi otetut varat, merkittiin tuloeriä yhteensä 306,323: 22 markkaa. Tähän sisältyivät vuonna 1881 päätetyn uudisrakennus- ja järjestelylainan vuonna 1885 käytettävät määrät, nimittäin 50,000 markkaa Rautatientorin kiveämiseen ¹⁾ ja 196,323: 22 markkaa Malminkadun kansakoulutaloa ²⁾ varten sekä sen lisäksi viimeksi mainittuun tarkoitukseen käytettävänä oleva valtion laina ³⁾, 60,000 markkaa. Tässä osastossa esitettiin sen lisäksi ensiksi mainitun lainan tilaa valaiseva selonteko, josta m.m. ilmeni, että lainamäärästä vielä oli jäljellä 213,000 markkaa; tästä oli 180,000 markkaa varattava reaalikoulun uutta taloa ⁴⁾ varten, ja 33,000 markkaa vanhan muonamakasiinin sisustamiseen ⁵⁾. Sitä vastoin poistui vuoden 1884 talousarvioon osastojen ulkopuolelle merkitty 40,000 markan suuruinen rahamäärä putkijohtoverkoston laajentamista varten. — Verotuksella koottava määrä vahvistettiin viimein 649,236: 55 markaksi eli 116,269: 94 markkaa pienemmäksi kuin vuoden 1884 tulosäännössä.

Talousarviovaliokunnan ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto samalla päätti, että kaupungille tuleva osuus vuoden 1883 paloviinaverosta, 7,127: 96 markkaa, oli etupäässä käytettävä kansankirjaston ja lukusalin menojen suorittamiseen.

Talousarvion järjestelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto niinikään talousarviovaliokunnan ehdotuksesta päätti, että vahvistettu vuoden 1885 talousarvio oli julkaistava painosta.

Erästä kaupunginvaltuuston talousarvion järjestelyn yhteydessä raha-toimikamarille antamasta tehtävästä tehdään selvää ⁶⁾ toisaalla tässä kertomuksessa.

C. Muut asiat.

Kauppaneuvos H. Borgströmin rintakuvahanke. Puheenjohtaja af Schultén ilmoitti ⁷⁾ kaupunginvaltuustolle, että muutamilla kunnan jäsenillä oli aikomuksena osoittaa yleisölle kehoitus merkitsemään avustuksia kauppaneuvos H. Borgström-vainajan suurikokoisen rintakuvan pystyttämiseksi Töölön puistoon.

Muistoseppeleen laskeminen Elias Lönnrotin hautajaisissa. Puheenjohtaja af Schulténin ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾, että kanslianeuvos Elias Lönnrotin hautajaisissa laskettaisiin hänen haudalleen muistoseppele Helsingin kaupungin puolesta. Lähetystöön, jonka tuli laskea seppele, valittiin ytt af Schultén ja Borgström sekä heidän varamiehekseen vt Runeberg.

Maistraatin toimituskirjain suomentaminen. Erinäisten joulukuun 29 p:nä 1883 suomen- ja ruotsinkielten käyttämisestä tuomioistuimissa ja virastoissa annetun asetuksen säännösten johdosta maistraatti anoi kaupunginvaltuustolta, että kielenkääntäjä, joka 400 markan vuosipalkkiosta huolehti raastuvanoikeuden ja maistraatin tiedoksiantojen suomentamisesta, saisi toistaiseksi tai kunnes oli saatu kokemusta siitä, miten suurella määrällä asiakirjain suomennoksia tultiin vaatimaan, sovitusta, arkilta määrättä-

¹⁾ Ks. 1879—83 kert. s. 174 ja 224. — ²⁾ Ks. s. 18 ja seur. — ³⁾ Ks. 1879—83 kert. s. 112. — ⁴⁾ Ks. 1879—83 kert. s. 174 ja tätä kert. s. 17. — ⁵⁾ Ks. 1879—83 kert. s. 174. — ⁶⁾ Ks. s. 32. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 23 p. syysk. 19 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. maalisk. 1 §.

västä huokeasta korvauksesta suorittaa maistraatille myöskin tämänlaatuiset suomennostyöt. Valtuusto ¹⁾ myöntyi tähän esitykseen.

Vuosikertomuksia. Rahatoimikamari lähetti ²⁾ kaupunginvaltuustolle kertomuksen toiminnastaan vuonna 1882.

Kertomukset toiminnastaan vuonna 1883 antoivat holhouslautakunta ³⁾, palotoimikunta ⁴⁾ sekä Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin johtokunta ⁵⁾. Valtuusto päätti ⁴⁾ painattaa palotoimikunnan kertomuksen.

Myöskin kaasuntarkastaja lähetti kertomuksen valaistusvuodesta 1883—84 ⁶⁾ ja kansakoulujen tarkastaja kertomuksen lukuvuodesta 1883—84 ⁷⁾. Viimeksi mainittu kertomus päätettiin ⁷⁾ painattaa.

Holhoustoimen valvonta. Holhouslautakunnan ilmoitettua kaupunginvaltuustolle, että sen toimikausi päättyi vuoden 1884 lopussa, valtuusto päätti ⁸⁾, että holhoustoimen valvontaa vuosina 1885, 1886 ja 1887 samalla tavalla kuin siihen asti hoitaisi lautakunta, johon kuului kolme valtuuston valitsemaa henkilöä, että tämän lautakunnan vuosittain kuukauden kuluessa kalenterivuoden päättymisestä tuli antaa valtuustolle kertomus toiminnastaan sekä että lautakunta korvaukseksi sai lukea hyväkseen ³/₄% alaikäisten tuloista.

Luettelo edesmenneistä henkilöistä, joilta jäi alaikäisiä ja turvattomia lapsia. Kaupungin suomalais-ruotsalaisen luterilaisen seurakunnan kirkkoherranvirasto lähetti kaupunginvaltuustolle luettelon seurakuntaan kuuluneista vuoden 1883 jälkipuoliskolla kuolleista henkilöistä, jotka olivat jättäneet jälkeensä alaikäisiä ja turvattomia lapsia. Valtuusto toimitti ⁹⁾ luettelon holhouslautakunnalle.

Lausunto vanhempien asiakirjain siirtämisestä valtionearkistoon. Läänin kuvernöörin vaadittua kaupunginvaltuuston lausuntoa prokuraattorin senaatissa tekemästä ehdotuksesta, että kaupunkien arkistoissa säilytetyt alkuperäiset perustus- ja erioikeuskirjat, tuomiokirjat ja muut arvokkaat asiakirjat jotka olivat peräisin vanhimmista ajoista aina vuoden 1809 loppuun, siirrettäisiin valtionearkistoon, valtuusto päätti ¹⁰⁾ lausunnossaan ilmoittaa, ettei sillä puolestaan ollut mitään huomauttamista sitä vastaan, että puheena olevat asiakirjat siirrettiin valtionearkistoon, mutta että se katsoi asiakseen tässä yhteydessä alistaa harkittavaksi, eikä näin arvokkaiden asiakirjain kerääminen eri osista maata valtionearkistoon edellyttännyt, että mainittu arkisto lähimmässä tulevaisuudessa sai vartavasten tähän tarkoitukseen aiotun, tulenvaaralta varmasti turvattun huoneiston.

Yhden maistraatin kunnallisraatimiehenviran lakkauttaminen. Rahatoimikamari esitti, että kaupunginvaltuusto antaisi kamarille tehtäväksi sopia asianomaisten kanssa muodollisesti lakkautettuun, mutta toistaiseksi viransijaisten hoitamaan maistraatin kolmanteen kunnallisraatimiehenvirkaan liittyvien tehtävien jakamisesta maistraatin molempien muiden kunnallisraatimiehenvirkein haltijain kesken, minkä jälkeen ensiksi mainittua virkaa ei enää ylläpidettäisi, sekä että mainitun viran palkan vakanssisäästöä sen jälkeen ei enää maksettaisi siviilivirkakunnan leski- ja orpokassalle. Sen ohessa kamari ehdotti, että edellä mainitulle sijaiselle siltä osalta kuluva vuotta, jona hän hoiti virkaa, menosääntöön merkityn 200 markan

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. helmik. 1 §. — ²⁾ S:n 29 p. tammik. 15 §. — ³⁾ S:n 12 p. helmik. 13 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. huhtik. 12 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 5 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. lokak. 6 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. jouluk. 7 §. — ⁸⁾ S:n s:n 20 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. helmik. 5 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. lokak. 5 §.

kuukausipalkkion lisäksi suoritettaisiin korvaus hänen vuoden alusta menettämistään perunkirjoitus- ja perinnönjakoprosenteista.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ virkaatekevän kunnallisraatimiehen palkkausta koskevan rahatoimikamarin ehdotuksen, mutta lähetti kamarin esityksen siltä osalta, joka koski kamarin valtuuttamista sopimaan asianomaisten kanssa edellä kosketellusta tehtävien jaosta, valiokuntaan ²⁾, jonka valtuusto oli asettanut käsittelemään kysymystä lakkautettujen perunkirjoitus- ja perinnönjakoprosenttien korvaamisesta.

Mietinnössä ³⁾, jonka valiokunta antoi puheena olevan raatimiehen viran lakkauttamisesta, ehdotettiin, että kuluvan vuoden talousarvioon merkitty palkkio lakkautettuun virkaan kuuluvien tehtävien hoitamisesta maksettaisiin tammikuun 1 p:ään 1885 sijaiselle, jos hän pysyi tässä toimessa, mutta hänen luovuttuaan siitä jaettaisiin maistraatin kahden kunnallisraatimiehen kesken, sekä että äsken mainitun vuoden alusta lukien ei enää myönnettäisi erityistä korvausta tähän tarkoitukseen. Ennen valiokunnan mietinnön esittelyä rahatoimikamari ilmoitti, että edellä mainittu sijainen oli kuollut ja että maistraatin päätöksen mukaan ei enää määrättäisi uutta sijaista usein mainittuun virkaan, koska molemmat kunnallisraatimiehet olivat ilmoittaneet suostuvansa, kunnes heille oli vahvistettu korotettu palkkaussääntö, kumpikin 100 markan kuukausikorvauksesta hoitamaan myöskin ne tehtävät, jotka maistraatin kokousten ulkopuolella kuuluivat kunnallisraatimiehille; tämän päätöksen nojalla lakkasi myöskin vakanssimaksun suorittaminen leski- ja orpokassalle. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ sen jälkeen valiokunnan ehdotuksen muutoksitta.

Rahatoimikamarin ohjesäännön muutos. Maistraatin laatiman ehdotuksen rahatoimikamarin ohjesäännön 24 §:n 1 kohtaan sisältyvien, kamarin pöytäkirjain ja muiden asiakirjain tarkastettaviksi antamisen tapaa ja aikaa koskevien määräysten muuttamisesta valtuusto lähetti ⁵⁾ kamariin. Tämän sen jälkeen ehdotettua eräitä pienehköjä muutoksia tehtäväksi maistraatin puoltamaan mainitun kohdan sanamuotoon valtuusto päätti ⁶⁾ puolestaan yhtyä kamarin muutosehdotukseen ja laatia maistraatille annettavan lausuntonsa sen mukaisesti.

Myöhemmin ilmoitettiin ⁷⁾ senaatin vahvistaneen kyseisen kohdan valtuuston ehdottamassa muodossa. Kohta sai siten seuraavan sanamuodon:

Kaupungin rahatoimen tilintarkastus käsittää sekä rahatoimikamarin ja sen alaisten virkamiesten hallinnon ja toimenpiteet että myös kaupungin asettamain erinäisten hallitusten ja henkilöiden toiminnan, mikäli se koskee kaupungin rahatoimintaa, ja sen toimittavat kunnan siksi vuodeksi valitut tilintarkastajat asianomaisessa virka-huoneessa. Tilit ovat tarkastettaviksi annettavat sillä tavalla ja ajalla, kuin kunnallishallituksesta kaupungissa annetun keisarillisen asetuksen 67 § säättää, sekä rahatoimikamarin pöytäkirjat ja muut asiakirjat samaa tarkoitusta varten pidettävät tarkastusaikana tilintarkastajain saatavilla.

Yksin ajoin on myös tilintarkastuksen tulos eli tila kaupunginvaltuusmiehille ilmoitettava.

Terveyspoliisin perustaminen. Terveystoimikunnan vireille paneman, kaupunginvaltuuston vuonna 1883 pöydälle paneman ⁸⁾ ehdotuksen terveystoimikunnan perustamisesta kaupunkiin valtuusto vuonna 1884 hyväksyi.

¹⁾ Valt. pöytäk. 13 p. toukok. 12 §. — ²⁾ Ks. s. 27. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 13. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 16 p. heinäk. 2 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. helmik. 5 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. maalisk. 9 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. kesäk. 4 §. — ⁸⁾ Ks. 1879—83 kert. s. 332.

syi ¹⁾ muutoksitta. Tämän ehdotuksen mukaan kuuluisi terveystoimintaan toistaiseksi kaksi tarkastusmiestä, joiden toimeen ottamisesta ja erottamisesta säädettiin lautakunnan johtosäännössä ja joista toinen saisi palkkaa 2,500 ja toinen 2,000 markkaa vuodessa. Yleistä terveystoimintaa ja yleensä heidän tehtäviään koskevan opetuksen antaminen tarkastusmiehille olisi kaupunginlääkärin velvollisuus, ja hän olisi myöskin heidän lähin esimiehensä. Sen ohessa hyväksyttiin lautakunnan ehdotuksen mukaisesti seuraavat tarkastusmiehiä koskevat yleiset määräykset:

Tarkastusmiehen on velvollisuus:

1) säännöllisesti ja täsmällisesti täyttää kaikki terveystoimintaa koskevat tehtävät, jotka hänelle annetaan, sekä itse valppaasti pyrkiä saamaan selville terveydellisiä epäkohtia;

2) pitää huomionsa kiinnitettynä niiden terveydenhoitoa ja puhtautta koskevien määräysten noudattamiseen, joiden valvonta asetuksen mukaan on yleisen poliisin velvollisuus, sekä, jos hän havaitsee tässä suhteessa olevan jotakin huomauttamista, tehdä siitä ilmoitus lähimpään poliisivahtikonttoriin;

3) kaikissa tutkimuksissa, ellei hän itse voi varmasti arvostella asiaa, tiedustella kaupunginlääkärin mielipidettä;

4) tarkoitusta varten mukanaan olevaan kirjaan paikalla panna terveydellisiä epäkohtia koskevat huomiot ja muutoin laatia ne muistoonpanot, mitkä voidaan panna hänen velvollisuudekseen, sekä olla kaupunginlääkärin apuna siinä kirjanpidossa ja kirjoitustyössä, joka terveystoiminnan johdosta voi tulla tarpeelliseksi;

5) kunakin arkipäivänä kaupunginlääkärin määräämänä aikana saapua tämän luokse tekemään selvää edellisen työpäivän toiminnasta sekä vastaanottamaan päivän työtä koskevia määräyksiä;

6) virkatöiminnassään esiintyä tyynesti ja koettaa kaikin tavoin saavuttaa yleisön luottamus sekä tarkoin välttää jokaista epäluuloa, että hänen tutkimuksellaan olisi muuta tarkoitusta kuin kansalaisten edun valvominen terveydenhoidon alalla.

Kansankirjaston kirjavaraston inventoiminen. Kansankirjaston ja lukusalin toimikunnan anomuksesta kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ valita kaksi henkilöä yhdessä toimikunnan jäsenten kanssa toimittamaan kirjaston kirjavaraston tarkastuksen ja valitsi tähän tehtävään kirjakauppias K. E. Holmin ja vtn Pontánin sekä viimeksi mainitun heti kieltäytyttyä tehtävästä hänen sijaansa kansakoulunopettaja J. P. Solstrandin.

Kirjallisuuden poistaminen kansankirjaston luetteloista. Kun kansankirjaston kirjavarastoa inventoitaessa oli todettu, että 306 nidosta oli tuntemattomalla tavalla kadonnut sekä että 1,136 vuosina 1878—83 lainaksi annettua nidosta, joita säädetyssä järjestyksessä oli peritty, ei ollut voitu saada takaisin, kansankirjaston ja lukusalin toimikunta esitti kaupunginvaltuustolle, että sekä hävinneet nidokset että palauttamatta jätetyt vanhat kirjalainat poistettaisiin kirjaston luetteloista. Valtuusto myöntyi ³⁾ tähän esitykseen, mutta kehoitti samalla toimikuntaa tekemään valtuustolle ehdotuksen toimenpiteistä, joiden tarkoituksena olisi ehkäistä niin suuri kirjallisuusmäärän katoaminen lainauksessa.

Köyhäinasianajajan ottaminen kaupungin palvelukseen. 42 Helsingin kunnan jäsenen kaupunginvaltuustolle jättämän kirjelmän, jossa anottiin määrärahan myöntämistä kahden tai ainakin yhden köyhäinasianajajan palkkaamiseen aluksi yhden vuoden ajaksi, valtuusto lähetti ⁴⁾ valiokuntaan, johon kuuluivat vtt Borenius ja Elving sekä senaatin kanslisti J. A. Nordman. Valiokunta ei antanut mietintöään kertomusvuoden kuluessa.

¹⁾ Valt. pöytäk. 29 p. tammik. 7 §. — ²⁾ S:n 7 p. lokak. 10 §. — ³⁾ S:n 9 p. jouluk. 16 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. marrask. 2 §.

Virkaeroanomuksia. Senaatinkanslisti C. A. K. Gripenbergille myönnettiin ¹⁾ anomuksestaan ero kaupunginvaltuuston sihteerintoimesta.

Samaten myönnyttiin ²⁾ insinööri C. E. Holmbergin anomukseen saada ero rakennuskonttorin nuoremman apulaisinsinöörin toimesta.

Kaupunginvaltuuston sihteerin ja notaarin vaali. Kaupunginvaltuuston sihteeriksi valittiin ³⁾ uudelleen senaatinkanslisti C. A. K. Gripenberg ja valtuuston notaariksi lakitieteenkandidaatti K. E. L. von Pfalerin ilmoitettua haluavansa erota tästä toimesta ja sen oltua haettavaksi julistettuna ³⁾ varatuomari J. A. Norrmén ⁴⁾.

Sen jälkeen kun sihtööri Gripenbergille oli myönnetty ⁵⁾ anomansa ero sihteerin toimesta ja tämänkin oli julistettu haettavaksi, valittiin ⁶⁾ sihteeriksi hänen sijaansa lakitieteenkandidaatti, vapaaherra B. K. J. Langenskiöld.

Kansankirjaston kirjastonhoitajanviran julistaminen haettavaksi. Kansankirjaston ja lukusalin toimikunnan esityksestä kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾, koska mainitun kirjaston silloinen kirjastonhoitaja oli otettu ainoastaan toistaiseksi hoitamaan kirjastonhoitajanvirkaa, valtuuttaa toimikunnan julistamaan sen haettavaksi samoin palkkaeduin kuin siihen asti. Virkaan oli ryhdyttävä kesäkuun 1 p:nä 1885.

Rakennuskonttorin nuoremman apulaisinsinöörin vaali. Rakennuskonttorin nuoremaksi apulaisinsinööriksi kaupunginvaltuusto valitsi insinööri C. E. Holmbergin ⁸⁾ sekä tämän saatua anomansa eron ⁵⁾ virastaan hänen sijaansa insinööri, filosofianmaisteri O. A. N. Schultzin ⁹⁾.

Elintarpeiden tarkastusaseman johtajan vaali. Terveystoimikunnan ilmoitettua, että vasta perustetun elintarpeiden tarkastusaseman ¹⁰⁾ johtajaksi valittu proviisori I. Hynén oli kuollut ja virka julistettu ¹¹⁾ haettavaksi, kaupunginvaltuusto valitsi hänen sijaansa aseman johtajaksi filosofianliseniaatti A. O. Aschanin ¹²⁾.

Virkavapauksia. Terveystoimikunnan puoltolauseen mukaisesti kaupunginvaltuusto myönsi ¹³⁾ kaupungin palvelukseen lääkäriksi otetulle neiti E. R. Heikelille hänen anomansa virkavapauden heinäkuun 17 p:stä syyskuun 3 p:ään.

Niinikään valtuusto mainitun lautakunnan puoltolauseen mukaisesti myönsi ¹⁴⁾ aluelääkärille, lääketieteenliseniaatti K. E. Lindénille hänen anomansa virkavapauden kuuden viikon ajaksi heinä- ja elokuussa määräten sijaiseksi lääketieteenliseniaatti O. R. Helinin.

Rahatoimikamarin puoltolauseen mukaisesti kaupunginvaltuusto myönsi ¹⁵⁾ kaupungininsinööri F. O. Ehrströmille hänen anomansa virkavapauden kuuden viikon ajaksi kesäkuun 18 p:stä lukien, minä aikana hänen virkaansa hoiti vanhempi apulaisinsinööri C. G. Hausen ja tämän virkaa insinööri, filosofianmaisteri O. A. N. Schultz. Myöntymiselleen tähän anomukseen valtuusto määräsi ehdoksi, ettei kaupungille saanut aiheutua mitään kuluja rakennuskonttorin töiden hoitamisesta mainittuna aikana; kamari oli ehdottanut, että tähän tarkoitukseen myönnettäisiin 250 markan määräraha.

¹⁾ Valt. pöytäk. 26 p. helmik. 1 §. — ²⁾ S:n 23 p. syysk. 15 §. — ³⁾ S:n 29 p. tammik. 1 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. helmik. 13 §. — ⁵⁾ Ks. ylemp. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 18 p. maalisk. 14 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. jouluk. 17 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. tammik. 21 §. — ⁹⁾ S:n 25 p. marrask. 13 §. — ¹⁰⁾ Ks. 1879—83 kert. s. 331. — ¹¹⁾ Valt. pöytäk. 8 p. huhtik. 13 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. lokak. 1 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. kesäk. 12 §. — ¹⁴⁾ S:n 27 p. kesäk. 13 §. — ¹⁵⁾ S:n s:n 14 §.

Terveystenhoitolautakunnan puoltolauseen mukaisesti kaupunginlääkäri myönsi ¹⁾ aluelääkärille, lääketieteentohtori H. Ö. L. Holstillle hänen anomansa kahden kuukauden virkavapauden lukien heinäkuun 20 p:stä ja määräsi hänen sijaisekseen lääketieteellisensiaatti K. V. Lindbergin.

Väkijuomain paitsi paloviinan vähittäismyyntioikeutta koskevat lausunnot. Väkijuomain anniskelu- ja vähittäismyyntiasioita valmistelemaan asetetun valiokunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti maistraatille annettavissa lausunnoissa puoltaa niiden muiden väkijuomain paitsi paloviinan anniskelu-oikeutta koskevien anomusten hyväksymistä, jotka olivat tehneet merikapteeni C. Jacobsen ²⁾, kauppiaat F. E. Ekberg ³⁾, A. J. Johansson ⁴⁾ ja I. Korelin ⁵⁾, konsuli J. Addens ⁵⁾ sekä kauppiaat W. Popoff ⁵⁾, I. Scharin ⁵⁾, J. O. Roslund ⁶⁾, A. A. Pihlgren ⁷⁾, E. Rudolph ⁷⁾ ja N. A. Turdén ⁸⁾.

Sitä vastoin kaupunginvaltuusto mainitun valiokunnan ehdotuksesta ehdotti evättäväksi kauppiaas A. Krivetzin ⁹⁾ tekemän anniskelu-oikeutta koskevan anomuksen.

Kauppiaas A. J. Wilskmanin ⁵⁾ samansisältöistä anomusta kaupunginvaltuusto ei ottanut käsiteltäväksi, koska hakija oli kuollut ennen asian käsittelyä.

Väkijuomain anniskelu-oikeutta koskevat lausunnot. Väkijuomain anniskelu- ja vähittäismyyntiasioita käsittelevän valiokunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti maistraatille annettavissa lausunnoissa puoltaa niitä väkijuomain anniskelu-oikeutta koskevia anomuksia, jotka olivat tehneet ravintoloitsijat C. Kämp ²⁾ ⁴⁾, A. Ivanoff ¹⁰⁾ ja F. Forsström ¹¹⁾, ravintoloitsijattaret H. S. Nyström ¹¹⁾ ja J. Nymark ¹²⁾, kauppiaas A. J. Johansson ¹³⁾, ravintoloitsijatar H. A. K. Winter ¹³⁾, ravintoloitsijat V. A. A. Ahlfors ¹³⁾ ja J. G. Haglund ⁹⁾, ruotsalaisen klubin johtokunta ⁹⁾, ravintoloitsijattaret H. Nyström ³⁾ ja M. G. Bollström ³⁾, ravintoloitsijat K. Strand ⁴⁾ ja B. V. Heinström ⁴⁾, ravintoloitsijattaret I. K. Hollmén ⁴⁾, Ch. Brofeldt ⁴⁾ ja V. Verikoff ⁵⁾, kauppaseuran johtokunta ⁶⁾ sekä ravintoloitsijat S. Aho ⁷⁾ ja N. Nikolajeff ⁸⁾. Saman oikeuden myöntämistä ravintoloitsija F. E. Lindholmille ¹⁰⁾ puollettiin sen jälkeen kun hänen anomuksensa ensin oli palautettu ¹⁴⁾ mainittuun valiokuntaan.

Ravintoloitsijattarille A. W. Ingbergille ³⁾, A. Rönnqvistille ⁴⁾ ja S. M. Strandbergille ⁵⁾ sekä ravintoloitsijan leskelle I. A. W. Heinströmille ⁷⁾ valtuusto valiokunnan ehdotuksesta puolsi puheena olevan oikeuden myöntämistä ainoastaan yhden vuoden ajaksi.

Helsingin työväenyhdistyksen johtokunnan ⁴⁾ anomusta saada anniskella konjakkia ja punssia yhdistyksen jäsenille ravintolassa, jonka avaamiseen yhdistykselle oli myönnetty oikeus, valtuusto, niinikään valiokunnan ehdotuksesta, puolsi enintään kahden vuoden ajaksi.

Sitä vastoin valtuusto valiokunnan ehdotuksen mukaisesti ehdotti evättäväksi ne anniskelu-oikeutta koskevat anomukset, jotka olivat tehneet ruokalanpitäjätär W. Karlsson ²⁾, ent. kruununnimismies N. K. Hahl ¹⁴⁾, ruokalanpitäjätäret M. Hvalf ³⁾ ja L. Nathus ⁶⁾ sekä ruokalanpitäjä F. I. Rönnberg ⁶⁾.

¹⁾ Valt. pöytäk. 16 p. heinäk. 4 §. — ²⁾ S:n 29 p. tammik. 20 §. — ³⁾ S:n 7 p. lokak. 8 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. lokak. 9 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. marrask. 11 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. marrask. 3 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. jouluk. 15 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. jouluk. 5 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. kesäk. 11 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. maalisk. 12 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. huhtik. 16 §. — ¹²⁾ S:n 22 p. huhtik. 11 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. kesäk. 1 §. — ¹⁴⁾ S:n 26 p. helmik. 12 §.

Lausunto anniskeluoikeuden epäamisestä. Sitten kun kaupunginvaltuuston lausuntoa oli vaadittu ravintoloitsija J. Lindgrenin valituksesta, jonka tämä oli esittänyt sen johdosta, että häneltä läänin kuvernöörin tuomiolla oli evätty anniskeluoikeus, valtuusto päätti ¹⁾ lausunnossaan ilmoittaa pysyvänsä asiasta aikaisemmin antamassaan epävissä lausunnossa ²⁾.

Lausunto mallasjuomain anniskeluoikeudesta. Viitaten mallasjuomain myynnistä ja anniskelusta huhtikuun 2 p:nä 1883 annettuun asetukseen, joka astui voimaan kesäkuun 1 p:nä 1884, maistraatti vaati kaupunginvaltuustolta lausuntoa kaupungissa tapahtuvan mallasjuomain anniskelun järjestämisestä mainitussa asetuksessa edellytetyn lähinnä tulevan kaksivuotiskauden aikana eli kesäkuun 1 p:ään 1886 sen anniskelun lisäksi, joka oli sallittu paloviinan ja muiden väkijuomain anniskeluoikeuden omaaville ruokapaikoille. Maistraatti puolestaan ehdotti, että yksinomaan mallasjuomain anniskelemiseen täksi ajaksi myönnettäisiin enintään kymmenen oikeutta, nimittäin ensimmäiseen, toiseen, kolmanteen, kuudenteen ja seitsemänteen kaupunginosaan kuhunkin yksi, neljanteen kolme ja viidenteen kaksi oikeutta samoin kuin että tällaista anniskeluoikeutta ei saisi harjoittaa kirkon, koulun eikä sairaalan läheisyydessä, ei myöskään tullien luona eikä niille johtavien pääkatujen, Läntisen ja Itäisen Henrikinkadun eikä Unioninkadun varrella. Sen jälkeen antamassaan lausunnossa valtuusto päätti ³⁾ muuten puoltaen maistraatin ehdotusta puolestaan ehdottaa, että kyseistä laatua olevia anniskeluoikeuksia myönnettäisiin enintään kolmekymmentä, joista ensimmäisen, toisen, kolmannen, kuudennen ja seitsemännen kaupunginosan alueen osalle kolme, neljännen yhdeksän ja viidennen kaupunginosan alueen osalle kuusi.

Myöhemmin maistraatti ilmoitti ⁴⁾ läänin kuvernöörin määränneen, että oikeuksia mallasjuomain anniskeluun kaupungissa kesäkuun 1 p:ään asti 1886 sai myöntää viisitoista, niistä kaksi ensimmäisen, toisen, kolmannen, viidennen, kuudennen ja seitsemännen kaupunginosan alueelle ja kolme neljännen kaupunginosan alueelle.

Elinkeino-oikeutta koskevat lausunnot. Läänin kuvernöörin vaatimuksesta annetuissa lausunnoissa kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään huomauttamista niiden elinkeino-oikeuden harjoittamisoikeutta kaupungissa koskevien anomusten hyväksymistä vastaan, jotka seuraavat henkilöt olivat tehneet, nimittäin: Venäjän alamainen talonpoika S. Jefimoff ⁵⁾, Tanskan alamainen kauppakonttoristi H. J. Hansen ⁶⁾, Ruotsin alamainen maalari P. E. Färlander ⁷⁾, Venäjän alamainen talonpoika M. Morusin ⁸⁾, Ruotsin alamainen E. P. Carlsson ⁹⁾ sekä Venäjän alamaiset talonpojat N., M. ja W. Schoschkoff ¹⁰⁾, W. Scholin ¹⁰⁾, T. Mellnikoff ¹⁰⁾ ja M. Petrokoff ¹⁰⁾, talonpojanlesket A. Sidneff ¹⁰⁾, M. Buldigin ¹⁰⁾ ja J. Utkin ¹⁰⁾, ent. sotilas N. Bahaloff ¹⁰⁾, ent. aliupseeri J. Jurkmoiti ¹⁰⁾, aliupseerin vaimo A. Krainitskij ¹⁰⁾ sekä talonpoika N. Matroff ¹⁰⁾.

Samansuuntaisen lausunnon kaupunginvaltuusto poliisikamarin valtuuston pyynnöstä ¹¹⁾ annettua selvityksen hakijain toiminnasta ja mai-

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. helmik. 8 §. — ²⁾ Ks. 1879—83 kert. s. 341. — ³⁾ Valt. pöytäk. 26 p. helmik. 2 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. toukok. 1 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. tammik. 6 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. helmik. 4 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. toukok. 3 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. syysk. 9 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. jouluk. 5 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. jouluk. 1 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. huhtik. 1 §.

neesta päätti antaa ent. vääpelin L. Gürtlerin ¹⁾ elinkeino-oikeutta koskevasta anomuksesta.

Niistä elinkeino-oikeutta koskevista anomuksista, jotka mooseksen-uskoiset Venäjän alamaiset, ent. sotilaat B. Brill, A. Strascheffskij, J. Kovka, I. Buchenstein, M. Linder, A. Levit, S. Kotschak, H. Benski ja M. Engel, ent. aliupseerit S. Drisin ja H. Stiller, ent. kirjuri H. Rubinstein ja kirjanpitäjä M. Krephel, olivat esittäneet, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ lausunnossaan ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään huomauttamista niiden hyväksymistä vastaan edellyttäen, että hakijoilla oli asianmukainen lupa oleskella maassa.

Niistä samaa oikeutta koskevista anomuksista viimein, jotka mooseksen-uskoiset Venäjän alamaiset, ent. sotilaat H. Maidlak, S. Fridman, B. Sernjoffskij, A. Slovatitskij, H. Nadborni, M. Strasch, B. Perlman, P. Abramovitsch, J. Brschinskij, J. Gutfert ja J. Schavlanskij, ent. välskäri H. Guldstein, sotilaanleski H. Morduch ja ent. aliupseeri H. Surovitsch olivat esittäneet, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ lausunnoissaan ilmoittaa, että valtuustolla edellyttäen, että hakijoilla oli asianmukainen lupa oleskella maassa, ei ollut muuta huomauttamista heidän anomuksiaan vastaan kuin että hakijat eivät olleet antaneet riittävää vakuutta verojen suorittamisesta valtiolle ja kunnalle.

Lausunto puhelinverkon järjestämisestä. Senaatin vaadittua kaupunginvaltuuston lausuntoa toiminimen Bröderne Haglind tekemästä anomuksesta, että sille myönnettäisiin oikeus järjestää kaupunkiin kuuluvalla alueella puhelinverkko yleisön käytettäväksi, valtuusto lähetti ⁴⁾ asian ensin rahatoimikamariin. Sen johdosta antamassaan lausunnossa kamari puolsi anomuksen hyväksymistä, kuitenkin ehdoin, että lupaa ei myönnetty yksinoikeutena; että mainittu toiminimi velvoitettiin, ennen kuin hankkeen toteuttamiseen ryhdyttiin, esittämään kaupungin viranomaisten tutkittavaksi ja hyväksyttäväksi sen täydellinen suunnitelma; hankkiimaan kaikilta niiltä, joiden taloihin tai maille johtoja tai mitä niihin kuului asetettaisiin, siihen lupa; edelleen kahden vuoden kuluessa suunnitelman hyväksymisestä mainitun oikeuden menettämisen uhalla luovuttamaan puhelinjohto valmiina käytettäväksi; korvaamaan kaikki yrityksen mahdollisesti aiheuttama vahinko; sekä lopuksi maksutta luovuttamaan kaupungille kymmenen puhelinkojetta sen virastojen ja laitosten käytettäväksi, niinkään maksutta.

Sen johdosta että rahatoimikamari ei ollut lausunnossaan kosketellut niitä haittoja, jotka näyttivät voivan aiheutua siitä, että kaupunkiin muodostuisi kaksi eri puhelinyhtiötä, joilla oli eri johdot, kaupunginvaltuusto vieläkin lähetti ⁵⁾ asian valiokuntaan, johon kuuluivat vtt Frosterus, Nybom ja Svensson.

Mietinnössään tämä valiokunta ensiksi huomautti, että yleisölle olisi sopivinta ja mukavinta, jos kaikki puhelinjohdot kuuluisivat samaan järjestelmään, jolla olisi yksi ainoa tai, jos olosuhteet tekivät sen tarpeelliseksi, useita toistensa kanssa yhteydessä olevia keskusasemia, koska tilaajat siten välttäisivät sen haitan, että heillä pitäisi olla useita puhelin-kojeita. Saattoi myöskin ajatella, että samalle paikkakunnalle syntyisi useita puhelinyhdistyksiä, jotka olisivat yhteistoiminnassa järjestäen joh-

¹⁾ Valt. pöytäk. 22 p. huhtik. 10 §. — ²⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 §. — ³⁾ S:n s:n 3 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. syysk. 11 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. lokak. 4 §.

tonsa yhteyteen keskenään. Sellaisilla paikkakunnilla saatu kokemus, joilla useita tällaisia yhdistyksiä oli toiminnassa, osoitti kuitenkin, että toiveet tällaisesta yhteistoiminnasta olivat ylen vähäiset. Vaikka valiokunta niin ollen antoi täyden arvon niille eduille, jotka yksi ainoa puhelinjohto tarjosi, eivät nämä valiokunnan käsityksen mukaan kuitenkaan riittäneet vastapainoksi niille haitoille ja vaaroille, jotka liittyivät yksinoikeuden myöntämiseen toiselle tai toiselle yhdistykselle. Kaupunginvaltuusto oli sitäpaitsi aikaisemmin kollegiasessori D. J. Wadénin samaa tarkoittavan anomuksen johdosta vastustanut ¹⁾ puhelinmonopolin myöntämistä, eikä valiokunnan mielestä myöhemmin ollut ilmennyt syitä, jotka riittävästi perustelisivat luopumista tästä periaatteesta. Puhelin oli vielä uusi keksintö, jota päivittäin parannettiin. Se oli edelleen vielä suhteellisen kallis, mutta tuli huojistumaan sikäli kuin sen rakenne yksinkertaistui ja parani. Oli sen tähden epäviisasta tehdä kilpailu mahdottomaksi ja siten menettää ne edut, joita tällä alalla tapahtuva kehitys tuli aiheuttamaan, varsinkin kun voitiin pitää varmana, että lukuisat henkilöt, jotka kaihtoivat toistaiseksi yksin toimivan puhelinyhtiön vaatimia korkeita maksuja, kiiruhtaisivat nauttimaan tämän hyödyllisen laitoksen osallisuudesta niin pian kuin maksut huojistuivat. Ne edut, jotka saavutettiin, jos vapaa kilpailu tälläkin alalla sai järjestää olosuhteet, olivat ylipäättään niin suuret ja ilmeiset, että niitä haittoja, jotka joillekin tilaajille aiheutuivat siitä, että heidän oli pakko liittyä jokaiseen eri puhelinyhdistykseen, niihin verrattuna täytyi pitää vähäpätöisinä; niiden vastapainoksi riitti hyvin puhelinyhteyden laajentumisen mahdollisuus. Valiokunta kannatti puolestaan toiminimen Bröderne Haglind anomusta, kuitenkin ottamatta lukuun kamarin ehdottamaa ehtoa, että kaupungin tuli saada ilmaiseksi kymmenen puhelinkojetta kaupungin virastojen ja laitosten vapaasti käytettäväksi, mitä ehtoa valiokunta ei pitänyt sopivana.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ täydellisesti hyväksyä valiokunnan mietinnössään esittämiensä näkökohtain mukaisesti laatiman ehdotuksen vaadituksi lausunnoksi.

Puhelinjohdon asettaminen Helsingin ja Porvoon välille. Porvoon kauppiasseuran tekemään anomukseen, että sille myönnettäisiin lupa Helsingin ja Porvoon välille suunnitellun puhelinjohdon jatkamiseen Töölön puiston tieylikäytävältä kaupungin maan yli puhelinkeskukseen saakka, kaupunginvaltuusto lähetettyään ³⁾ sen ensin rahatoimikamariin tämän lausunnon mukaisesti myöntyi ⁴⁾ ehdoin, että yhdistys korvasi kaiken vahingon, minkä johdon vetäminen kaupungin alueelle saattoi aiheuttaa, sekä siinä tapauksessa, että pylväitä oli pystytettävä vuokralle annetulle maalle, hankki siihen asianomaisten vuokraajain suostumuksen.

Kaupungin ja Kaasuvalaistusosakeyhtiön välisen sopimuksen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1883 puolestaan hyväksynyt ⁵⁾ ehdotuksen kaupungin vuonna 1860 Kaasuvalaistusosakeyhtiön kanssa tekemän sopimuksen 26, 27, 28 ja 35 §:n sanamuodon muuttamisesta. Rahatoimikamarin sen jälkeen tiedusteltua yhtiöltä, suostuiko sekin puolestaan hyväksymään kyseiset muutokset ja tekemään siitä sopimuksen kamarin kanssa, yhtiö ilmoitti, että sen taholta ei vastustettu sopimuksen 26 ja 28 §:n muuttamista, mutta että yhtiön mielestä 35 § oli säilytettävä

¹⁾ Ks. 1879—83 kert. s. 199. — ²⁾ Valt. pöytäk. 28 p. lokak. 8 §. — ³⁾ S:n 13 p. toukok. 2 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. kesäk. 6 §. — ⁵⁾ Ks. 1879—83 kert. s. 335 ja seur.

entisellään, kun taas yhtiö ainoastaan osalta voi yhtyä 27 §:ään ehdotettuihin muutoksiin. Tämän johdosta kamari vuonna 1884 valtuustolle antamassaan esityksessä huomautti, että koska yhtiö sopimukseen tehtäviksi ehdotetuista muutoksista oli hyväksynyt ainoastaan ne, jotka koituisivat sille itselleen hyödyksi, mutta ei muita, joiden aikaansaaminen oli kaupungin kannalta suotavaa, kaupungilla ei ollut syytä suostua sopimuksen muuttamiseen ainoastaan ensiksi mainituilta osilta. Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto kamarin ehdotuksen mukaisesti päätti¹⁾ antaa kysymyksen sopimuksen muuttamisesta tällä kerralla raueta.

Toimilupa raitioteiden rakentamiseen. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1883 kehoittanut²⁾ rahatoimikamaria insinööri D. Fraserilta tiedustelemaan, suostuiko hän ilman mainittavia muutoksia hyväksymään kaupunginvaltuuston puolestaan hyväksymän ehdotuksen hänen ja kaupungin välillä tehtäväksi sopimukseksi toimiluvan myöntämisestä raitioteiden rakentamiseen kaupunkiin. Sitten kun insinööri Fraser vastaukseksi kamarin tiedusteluun oli ilmoittanut, että ehdotus hänen mielestään oli laadittava kokonaan uudestaan ja pyytänyt saada osallistua tähän työhön, kamari yksissä neuvoin hänen kanssaan vuonna 1884 laati uuden ehdotuksen toimilupasopimukseksi, josta eräitä yksityiskohtaisia määräyksiä, pääasiallisesti raitiotievaunujen rakennetta ja sisustusta koskevia, oli poistettu ja joka sisälsi joitakin helpotuksia erinäisten toimiluvan käsittämien raitiotielinjain rakentamiseen nähden. Kamari esitti, että valtuusto hyväksyen tämän ehdotuksen anois asianomaisesta paikasta lupaa sen mukaisten raitioteiden rakentamiseen kaupunkiin ja tämän luvan saatuaan antaisi kamarin solmia insinööri Fraserin kanssa lopullisen toimilupasopimuksen.

Sen jälkeen kun asiakirjat³⁾ kaupunginvaltuuston päätöksen⁴⁾ mukaisesti oli julkaistu painosta, valtuusto lähetti⁵⁾ asian edelleen valmisteltavaksi valiokuntaan, johon kuuluivat vt Tallqvist, Elving ja Runeberg. Antamassaan mietinnössä⁶⁾ tämä valiokunta muuten kannatti rahatoimikamarin toimilupasopimusehdotuksen hyväksymistä, mutta esitti kaksi vaihtoehdotusta sopimuskirjan 2 §:n c)-kohdan muuttamiseksi. Toisen mukaan niistä toimilupa myönnettäisiin kahdeksikymmeneksi eikä kolmeksikymmeneksi vuodeksi siitä päivästä lukien, jona sopimus solmittiin, ja toimiluvan saajalla olisi oikeus saada se pidennetyksi kymmeneksi vuodeksi, jos hän kahdenkymmenen ensimmäisen vuoden kuluessa oli rakennuttanut jommankumman linjoista n:ot 3 ja 4⁷⁾, sekä edelleen kymmeneksi vuodeksi, jos kaikki neljä linjaa oli rakennettu kahdenkymmenenviiden vuoden kuluessa toimiluvan alkamisesta. Toisen vaihtopuolisen muutos ehdotuksen mukaan molemmat mainitut linjat saisi rakentaa ja luovuttaa yleiseen käyttöön toimiluvan haltijan sopivaksi katsoman ajan kuluessa; elleivät nämä linjat olleet rakennetut ja luovutetut yleiseen käyttöön viimeistään kahdenkymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona toimilupa oli tullut voimaan, kaupungilla oli oikeus, mikäli se sitä halusi, lunastaa koko raitiotielaitos. Sitä paitsi valiokunta ehdotti, että toimiluvanhaltijan asiaksi jätettäisiin hankkia asianmukainen lupa raitioteiden rakentamiseen.

Asiaa uudestaan esiteltäessä kaupunginvaltuusto hyväksyi⁸⁾ valiokunnan mietinnön muutoksitta, minkä ohessa insinööri Fraser velvoitet-

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. helmik. 10 §. — ²⁾ Ks. 1879—83 kert. s. 342 ja seur. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 8. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 8 p. huhtik. 9 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. huhtik. 1 §. — ⁶⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 11. — ⁷⁾ Ks. 1879—83 kert. s. 344. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 3 p. kesäk. 11 §.

tiin toimilupasopimusta allekirjoitettaessa valitsemaan, kumman edellä mainitun vaihtoehdon mukaisena 2 §:n c)-kohta otettaisiin sopimukseen.

Sen jälkeen kun insinööri Fraser kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti oli senaatilta anonut, että hänet tai hänen muodostamansa osakeyhtiö oikeutettaisiin rakentamaan »hevosrautatie raitiotievaunuja varten» ja harjoittamaan sillä liikennettä, läänin kuvernööri vaati kaupunginvaltuuston lausuntoa asiasta sikäli kuin anottu lupa koski osakeyhtiötä. Tämän johdosta kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ lausunnossaan ilmoittaa puolestaan kannattavansa insinööri Fraserin oikeuttamista luovuttamaan toimiluvan osakeyhtiölle, kuitenkin ehdoin, että valtuusto toimilupasopimukseen sisältyvän määräyksen mukaisesti hyväksyi luovutuksen.

Lausunto Suomen kansalaisoikeutta koskevasta anomuksesta. Venäjän alamaisten sotilaanpojan W. Andrejeffin Suomen kansalaisoikeutta koskevasta anomuksesta, josta läänin kuvernööri oli vaatinut kaupunginvaltuuston lausuntoa, valtuusto päätti ²⁾ lausua, ettei sillä ollut tiedossaan mitään, mikä antaisi aiheen anomuksen epäämiseen.

Lausunto kiinteistön omistamisoikeudesta. Venäjän alamaisten hovineuvoksetar R. E. Müllerin (s. Staudinger) anomuksesta saada omistaa kiinteistö kaupungissa, mistä anomuksesta läänin kuvernööri oli vaatinut kaupunginvaltuuston lausuntoa, valtuusto päätti ³⁾ ilmoittaa, ettei sillä ollut tiedossaan mitään sellaista, minkä johdosta anomus olisi evättävä.

Myöhemmin ilmoitettiin ⁴⁾ senaatin hyväksyneen edellä mainitun anomuksen.

Kotipaikkaoikeutta koskeva lausunto. Sotilaanlesken A. Schmidtin ja hänen lastensa kotipaikkaoikeudesta, josta läänin kuvernööri oli vaatinut kaupunginvaltuuston lausuntoa, valtuusto päätti ⁵⁾ lausua, että mainittuja henkilöitä ei voitu pitää Suomen kansalaisina eikä siis myöskään Helsingin kunnan jäseninä.

Lausunto ilmoitusten kiinnittämisestä. Maistraatin vaadittua kaupunginvaltuuston lausuntoa kauppaopettaja A. Källgrenin anomuksesta saada liisterillä kiinnittää ilmoituksia kaupungin vedenheittolaitosten ulkoseiniin ja muihin niihin verrattaviin paikkoihin valtuusto päätti ⁶⁾ lausunnossaan puolestaan ehdottaa anomuksen evättäväksi.

Majoitusasioita koskevat valitukset. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1883 valittanut ⁷⁾ senaattiin läänin kuvernöörin päätöksestä, jolla majoituslautakunta oli velvoitettu maksamaan tykistökapteeni Borodkinille vuokratrahoja vuoden 1882 syyskuun 20 p:stä vanhaa aikaa maaliskuun 8 p:ään 1883 uutta aikaa. Vuonna 1884 saapui ⁸⁾ ilmoitus, että senaatti hyläten valituksen oli jättänyt kuvernöörin päätöksen voimaan.

Majoituslautakunta jätti kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi, oliko ryhdyttävä toimenpiteisiin kuvernöörinviraston päätöksen johdosta, jolla lautakunta oli velvoitettu maksamaan aliluutnantti Neväkinille vuokratrahoja marraskuun 1 ja 8 p:n väliseltä ajalta 1883, mutta joka ei näyttänyt nojautuvan voimassa olevaan majoitusohjesääntöön. Tämän johdosta kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ valittaa senaattiin kyseisestä päätöksestä ja antaa sihteerille tehtäväksi laatia ja jättää senaattiin valituskirjelmän. Tässä päätöksessään valtuusto pysyi ⁸⁾ senkin jälkeen kun sen tietoon oli tullut,

¹⁾ Valt. pöytäk. 28 p. lokak. 4 §. — ²⁾ S:n 29 p. tammik. 5 §. — ³⁾ S:n 27 p. toukok. 2 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. marrask. 4 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. syysk. 7 §. — ⁶⁾ S:n s:n 8 §. — ⁷⁾ Ks. 1879—83 kert. s. 339. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 7 p. lokak. 11 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. syysk. 14 §.

että senaatti oli hylännyt valtuuston toisessa samantapaisessa asiassa esittämän valituksen ¹⁾).

Vallilan kaatopaikkaa koskeva valitus. Senaatti oli vaatinut kaupunginvaltuustolta lausuntoa läänin kuvernöörin tekemästä esityksestä, että kaupunki velvoitettaisiin joko siirtämään pois Sörnäisten rangaistusvankilan läheisyydessä Vallilan (Vallgårdin) huvilan maalla oleva kaatopaikka tai myös siitä aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi ryhtymään muihin toimenpiteisiin kaupungin makkilannan poiskuljetuksen järjestämiseksi. Valtuusto lähetti ²⁾ asian rahatoimikamariin, jonka lausuntoa asiasta kuitenkin ei annettu kertomusvuoden kuluessa.

Vapautus kaupunginvaltuutetun tehtävästä. Vtn Lindelöfin anomukseen, että hänet vuoden 1885 alusta lukien vapautettaisiin kaupunginvaltuutetun tehtävästä, valtuusto myöntyi ³⁾).

Eroavat kaupunginvaltuutetut. Jotta maistraatti voisi ryhtyä sille kuuluviin toimenpiteisiin asian johdosta, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ ilmoittaa sille, että seuraavat kaupunginvaltuutetut olivat erovuorossa kertomusvuoden päättyessä, nimittäin: vtt Björkstén, Charpentier, von Christierson-Elving, Eneberg, Frosterus, Holmberg, Lagerblad, Laurell, Nybom, Pontán, af Schultén, Stenius, Stjernvall, Svensson ja Österholm.

Ilmoitus uusien kaupunginvaltuutettujen vaalin toimittamisesta. Maistraatti ilmoitti ⁵⁾, että raastuvankokouksessa toimitetussa kuudentoista kaupunginvaltuutetun vaalissa vuoden 1884 päättyessä eroavien sijaan oli valtuutetuiksi vuosiksi 1885—87 valittu seuraavat henkilöt, nimittäin: lääkintöneuvos J. I. Björkstén, kauppias M. W. Svensson, professori, vapaaherra M. W. af Schultén, lääkintöhallituksen sihteeri R. B. Elving, hovineuvos A. W. Brummer, protokollasihteeri F. G. O. S. Stjernvall, kauppias A. Parviainen, ratatirehtöörin apulainen N. Th. Frosterus, kaartinluutnantti K. Th. von Frenckell, senaatinkanslisti J. A. Nordman, kollega G. E. Lagerblad, leipurimestari G. M. Stenius, turkkuri A. Lundqvist, lääketieteenlehtori H. Ö. L. Holsti, arkkitehti, vapaaherra O. S. Gripenberg ja valtionkonttorin tirehtööri N. I. Fellman.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali. Puheenjohtajaksi vuodeksi 1884 kaupunginvaltuusto valitsi ⁶⁾ vtn af Schulténin ja varapuheenjohtajaksi samaksi vuodeksi vtn Aspin.

Valmisteluvaliokunnan vaali. Valmisteluvaliokunnan jäseniksi vuoden alkupuoliskon ajaksi kaupunginvaltuusto valitsi ⁷⁾ vtt Dittmarin, Wasastjernan, Elvingin ja Aspin, varamiehiksi vtt Tallqvistin ja Stjernvallin. Samat henkilöt valittiin ⁸⁾ myöskin vuoden jälkipuoliskoksi valiokunnan jäseniksi ja varajäseniksi.

Vapautus lautakuntain ja valiokuntain jäsenyydestä. Senaatinkanslisti C. A. K. Gripenberg vapautettiin ⁹⁾ omasta anomuksestaan kansankirjaston ja lukusalin toimikunnasta.

Vt Wasastjerna vapautettiin ¹⁰⁾ niinikään anomuksestaan Katajanokan uudestijärjestelyvaliokunnan ¹¹⁾ jäsenyydestä.

Samaten valtuusto vapautti ¹²⁾ kanslianeuvos C. G. Borgin tämän anomuksesta lyhennysluetteloja tarkastamaan asetetun valiokunnan ¹³⁾ jäsenyydestä.

¹⁾ Ks. s. 49. — ²⁾ Valt. pöytäk. 9 p. jouluk. 4 §. — ³⁾ S:n s:n 12 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. marrask. 12 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. jouluk. 4 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. tammik. 1 §. — ⁷⁾ S:n s:n 2 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. kesäk. 20 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. huhtik. 14 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 15 §. — ¹¹⁾ Ks. s. 3. — ¹²⁾ Valt. pöytäk. 16 p. heinäk. 6 §. — ¹³⁾ Ks. s. 25.

Lautakuntain ja valiokuntain täydentäminen. Katajanokan uudesti-järjestelykysymystä valmistelemaan asetetun valiokunnan ¹⁾ jäseneksi vtn Wasastjernan sijaan, joka oli vapautettu ²⁾ tästä tehtävästä, kaupunginvaltuusto valitsi ³⁾ rakennuskonttorin nuoremman apulaisinsinöörin C. E. Holmbergin.

Kansankirjaston ja lukusalin toimikunnan jäseneksi vuoden 1886 loppuun tästä tehtävästä vapautetun ²⁾ senaatinkanslisti C. A. K. Gripenbergin sijaan kaupunginvaltuusto valitsi ³⁾ lakitieteenkandidaatti, vapaa-herra B. K. J. Langenskiöldin.

Rahatoimikamarin varajäseneksi kertomusvuoden loppuun senaatin-kanslisti C. A. K. Gripenbergin sijaan valittiin ⁴⁾ varatuomari J. A. Norrmén.

Lyhennysluetteloja tarkastamaan asetetun valiokunnan ⁵⁾ jäseneksi tästä tehtävästä vapautetun ²⁾ kanslianeuvos C. G. Borgin sijaan valittiin ⁶⁾ vt Borenius.

Vaivashoitohallituksen jäseneksi vuoden 1886 loppuun edesmenneen leipurimestari Th. W. Holmin sijaan valittiin ⁷⁾ leipurimestari K. M. Brondin.

Kansankirjaston ja lukusalin toimikunnan varajäseneksi vuoden 1886 loppuun lääketieteenliseniaatti W. Pippingin sijaan, joka oli halunnut erota, valittiin ⁸⁾ filosofianliseniaatti J. J. Tikkanen.

Erinäisten lautakuntain ja toimikuntain puheenjohtajain, varapuheenjohtajain, jäsenten ja varajäsenten vaali lähinnä seuraavaksi toimikaudeksi. Alla lueteltujen lautakuntain ja toimikuntain puheenjohtajiksi, varapuheenjohtajiksi, jäseniksi ja varajäseniksi vuoden 1884 päättyessä eroavien sijaan valittiin ⁹⁾ seuraavat henkilöt, nimittäin:

rahatoimikamariin: jäseniksi vuosiksi 1885—87 vt Schybergson ja muurimestari A. Ärt, puheenjohtajaksi vuodeksi 1885 oikeusraatimies E. Öhman, varapuheenjohtajaksi mainituksi vuodeksi vt Schybergson sekä varajäseniksi samaksi vuodeksi insinööri E. C. E. von Knorring, vt Grönqvist ja varatuomari J. A. Norrmén;

vaivashoitohallitukseen: jäseniksi vuosiksi 1885—87 kauppias E. J. Willstedt ja senaatinkanslisti N. Estlander, puheenjohtajaksi vuodeksi 1885 tie- ja vesikulkulaitosten ylihallituksen sihteeri B. Sirén sekä varajäseniksi samaksi vuodeksi kauppias O. W. Laurent ja vahtimestari J. F. Holmberg;

palotoimikuntaan: jäseniksi vuosiksi 1885—86 insinöörikapteeni C. G. Sanmark ja konetirehtöörinapulainen K. A. Nordman sekä varajäseniksi vuodeksi 1885 kauppiaat Th. Holmström ja J. E. Cronvall;

holhouslautakuntaan: jäseniksi vuosiksi 1885—87 senaatinkanslisti J. A. Nordman, revisionikomisarius P. A. Rönnbäck ja filosofianmaisteri K. H. Lindholm;

majoituslautakuntaan: jäseniksi vuosiksi 1885—87 eversti E. E. W. Wärnhjelm, puheenjohtajaksi vuodeksi 1885 eversti C. A. J. E. Bergenstråle sekä varajäseniksi samaksi vuodeksi vtt Stenius ja af Lindfors;

kansankirjaston ja lukusalin toimikuntaan: jäseneksi vuosiksi 1885—87 lääketieteenliseniaatti K. R. Sievers ja varajäseneksi samaksi ajaksi filosofianmaisteri G. P. B. Nordmann; sekä

¹⁾ Ks. s. 3. — ²⁾ Ks. s. 50. — ³⁾ Valt. pöytäk. 8 p. huhtik. 17 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. huhtik. 8 §. — ⁵⁾ Ks. s. 25. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 16 p. heinäk. 6 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. syysk. 20 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. lokak. 10 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. jouluk. 25 § ja 29 p. jouluk. 8 §.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin johtokuntaan jäseniksi vuosiksi 1885—87 vtt Mellin ja Estlander.

Palotoimikunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali. Palotoimikunta ilmoitti ¹⁾, valinneensa keskuudestaan puheenjohtajaksi insinöörikapteeni C. G. Sanmarkin ja varapuheenjohtajaksi vaakamestari A. Landénin, kummatkin vuodeksi 1884.

Kahden jäsenen valitseminen kansakoulujohtokuntaan. Kansakoulujohtokunnan jäseniksi lukuvuodeksi 1884—87 kaupunginvaltuusto valitsi ²⁾ vtn Tallgrénin ja kauppias E. Rudolphin.

Kansakoulujen kouluneuvostojen valitseminen. Valitsijamiehiksi kansakoulujen kouluneuvostojen valitsemista varten kaupunginvaltuusto valitsi ²⁾ vtt Sandbergin, Lagerbladn ja Mellinin sekä kansakoulujen tarkastajan, filosofianmaisteri V. W. Öhbergin ja lääketieteentohtori H. Ö. L. Holstin.

Myöhemmin valitsijamiehet ilmoittivat ³⁾, että kouluneuvostojen jäseniksi eri kansakoulupiireihin oli valittu seuraavat henkilöt, nimittäin:

ensimmäiseen piiriin: prokuraattorinrouva C. W. Montgomery, neiti L. Borgström, tehtailija A. L. Hartwall, senaatin vahtimestari H. Holmqvist ja palomestari, filosofianmaisteri M. A. Wænerberg;

toiseen piiriin: tohtorinrouva E. V. Grefberg, neiti G. S. Rydman, herra F. L. Litonius, turkkuri A. Lundqvist ja värjärimestari B. A. Ölander; kolmanteen piiriin: rouvat S. Fagerström ja A. Salin kapteeni E. V. Grotell, yliopettaja F. V. Heikel ja kauppias N. Pletschikoff;

neljanteen piiriin: professorinrouva J. C. von Becker, valtioneuvoksetar V. Gripenberg, neiti J. E. Palmén, postihallituksen sihteeri C. F. Forssell ja kollegiasessori K. A. Slöör;

viidenteen piiriin: kauppaneuvoksetar A. Sinebrychoff, lehtorinrouva I. G. Godenhjelm, neiti E. A. Chydenius, teurastajamestari J. E. Hacklin ja kassööri G. Hildén;

kuudenteen piiriin: kanslianeuvoksetar M. A. Ahlqvist, neidit M. Appelroth ja V. Öhberg, kauppias O. E. Brander ja pastori K. T. Broberg;

seitsemänteen piiriin: varatuomarinrouva A. Federley, rouva E. Finander, kauppias G. Barkoff, professori A. Th. Sælan ja tehtailija H. J. Stigell;

kahdeksanteen piiriin: rouvat A. Nordman ja A. Sinebrychoff, kauppias G. Nordman, räätäli G. V. Rask ja herra K. F. Blomqvist;

yhdeksänteen piiriin: luutnantinrouva A. F. af Enehjelm, neiti H. Viik, insinööri K. L. Lundblad, filosofianmaisteri C. P. Solitander ja senaatin ylimääräinen kopisti M. E. Österman;

kymmenenteen piiriin: tohtorinrouva H. Björkstén, professorinrouva O. S. Törnégren, neiti A. von Rosenkampff, filosofianmaisteri K. H. Lindholm ja kauppias J. Holming;

yhdeksäntoista piiriin: insinöörinrouva P. Stenberg, professorinrouva H. H. Strandman, neiti H. Andstén, kirjanpitäjä A. Hagman ja tehtailija J. G. Söderström;

kahdeksäntoista piiriin: tohtorinrouva O. E. Holm, neiti C. Langhoff, kauppiat A. F. Böckerman ja J. F. Carlsson sekä inspehtori C. E. Degerholm;

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. helmik. 9 §. — ²⁾ S:n 27 p. kesäk. 19 §. — ³⁾ S:n 9 p. jouluk. 8 §.

kolmanteentoista piiriin: neiti A. Michailoffski, rouva S. Tykkyläinen, tykistökapteeni W. G. Silfversvan, luotsivanhin J. Holmberg ja majuri T. F. Lode.

Kahden jäsenen valitseminen Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin johtokuntaan. Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin johtokunnan jäseniksi vuosiksi 1885—87 kaupunginvaltuusto valitsi ¹⁾ vtn Sandbergin ja pastori K. T. Brobergin.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin tilintarkastajain vaali. Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin vuoden 1883 tilien tarkastajiksi kaupunginvaltuusto valitsi ²⁾ vtt Schybergsonin ja Kullhemin.

Pyhäkoulun johtokunnan jäsenten vaali. Pyhäkoulun johtokunnan jäseniksi lukuvuosiksi 1884—87 kaupunginvaltuusto valitsi ³⁾ vtt Grönqvistin ja Mellinin sekä kirjansitojamestari J. T. Lagerbohmin sekä lukuvuosiksi 1884—86 edesmenneen leipurimestari Th. W. Holmin sijaan tehtailija J. E. Fagerroosin.

Anniskelu- ja vähittäismyyntiasioita käsittelemään asetetun valiokunnan jäsenten vaali. Anniskelu- ja vähittäismyyntiasioita käsittelevän valiokunnan jäseniksi kaupunginvaltuusto valitsi ⁴⁾ vtt Renlundin, Tallgrénin, Schildtin, Sandbergin ja von Christiersonin.

Tarkastajantodistajain määrääminen polttimoihin. Tarkastajantodistajaksi toiminimi P. Sinebryhoffin polttimoon vuodeksi 1885 kaupunginvaltuusto määräsi ⁵⁾ räätälimestari G. W. Blombergin ja Kammion polttimoon samaksi vuodeksi ent. poliisikomissaarin A. Lindemanin.

¹⁾ Valt. pöytäk. 18 p. maalisk. 7 §. — ²⁾ S:n s:n 6 §. — ³⁾ S:n 27 p. kesäk. 18 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. tammik. 2 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. jouluk. 8 §.